

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 1999-2000

16 maart 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over een beleid voor de luchtvaartindustrie in Vlaanderen

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het aanschaffen van GMDSS-apparatuur in de visserij via de rederscentrale

Interpellatie van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de samenwerking tussen de VDAB en een buitenlands uitzendbedrijf
Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een terugvordering van subsidies voor werken aan het vakantie- en congrescentrum Sparrenduin

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een regionale ondersteuning voor logiesverstreckende bedrijven

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 16 maart 2000

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 13.35 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over een beleid voor de luchtvaartindustrie in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Schuermans tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over een beleid voor de luchtvaartindustrie in Vlaanderen.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de luchtvaartindustrie vormt een belangrijke bron van tewerkstelling. Er zijn niet alleen de 3.000 rechtstreekse arbeidsplaatsen, maar ook de verwevenheid met andere industriële en dienstenactiviteiten zorgt voor vele bijkomende jobs. Bovendien is deze sector, door haar hoogtechnologische karakter en haar talrijke innovatie- en spin-offmogelijkheden, bijzonder toekomstgericht. In het verleden is reeds vaak gebleken dat de ontwikkelingen die hun oorsprong vonden in de luchtvaartindustrie, vaak tot ontwikkelingen met een zeer breed maatschappelijk belang in andere sectoren hebben geleid.

Tot ons groot genoegen wordt voor het eerst in Vlaanderen door een brede waaier van werkgevers- en werknemersorganisaties een gemeenschappelijk standpunt ingenomen over het terzake te voeren overheidsbeleid. Daarbij werden suggesties geformuleerd die zowel op het federale als op het regionale niveau betrekking hebben. Sta me toe drie aspecten toe te lichten die me in hun gemeenschappelijke verklaring zijn opgevallen en

waaromtrent ik de mening van de minister had willen vernemen.

Zo werd het voorstel geformuleerd om te komen tot een luchtvaartagentschap – als instrument voor samenwerking en overleg tussen de federale en de regionale regeringen en als kanaal voor het bundelen van de financiële middelen die de verschillende overheden vandaag en hopelijk ook morgen ter beschikking stellen – en tot een Vlaamse Beleidscel Luchtvaart waarin de verschillende Vlaamse competenties zouden worden samengebracht.

Cruciaal in de praktijk is ook het afstemmen van de investeringssteunpercentages op de steunhoogte die in het buitenland wordt toegepast. Er wordt namelijk gewag gemaakt van het feit dat nogal wat landen vaak op een gedreven manier en via omwegen belangrijke inspanningen leveren om de luchtvaartindustrie in hun land tegemoet te komen. Uit het rapport van het platform kan ik afleiden dat dit in de Belgische federale en regionale context niet het geval is. Zij vragen dan ook dat het investeringssteunpercentage wordt afgestemd op het buitenland om hun concurrentiepositie niet verder in gevaar te brengen. Ze wijzen er dienaangaande op dat de macro-economische return van de inspanningen uit het verleden – bijvoorbeeld de voor schotten in het kader van het Airbusprogramma – zeer aanzienlijk is en als motivatie kan worden genomen om in de toekomst soortgelijke, op het buitenland afgestemde inspanningen te leveren die niet indruisen tegen de Europese mededingingsregeling.

Mijn vraag aan de minister is dan ook of hij in zijn beleid aan de verzuchtingen van deze sector kan beantwoorden.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ontken niet dat de lucht-

Glorieux

vaartindustrie heel wat toekomstmogelijkheden biedt, maar hetzelfde kan worden gezegd van andere hoogtechnologische sectoren met een minstens even groot potentieel. Een voorbeeld hiervan is de sector van duurzame energie die niet alleen hoogtechnologisch is, maar ook een bijzonder hoog exportpotentieel heeft en met de meest moderne high-techapparatuur werkt. Ook deze sector kan voor Vlaanderen een belangrijke bron van tewerkstelling vormen.

Ik wil er dan ook voor pleiten dat in het kader van het investeringssteunbeleid op voorhand een inventaris zou worden opgemaakt van de verschillende sectoren, rekening houdend met bepaalde parameters zoals toekomstgerichtheid, arbeidspotentieel, enzovoort. Vervolgens kan dan op basis van een duurzaamheidsvisie – zoals in het regeerakkoord is ingeschreven – een duidelijke beleidskeuze worden gemaakt. Ik vraag u dus uit te gaan van een duidelijke beleidsvisie, en niet zomaar onmiddellijk in te gaan op een vraag van een of andere lobbygroep.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik denk dat ik een open deur intrap als ik zeg dat de Belgische bedrijven met kernactiviteit in de luchtvaartsector, door de historische evolutie vooral in Wallonië en Brussel gevestigd zijn. Gedurende een lange periode van de geschiedenis van de Belgische luchtvaartnijverheid waren de Vlaamse bedrijven immers weinig of niet betrokken bij de ontwikkeling of de bouw van vliegtuigen.

Naarmate echter de complexiteit en interdisciplinariteit van de luchtvaarttechnologie toenam, was het voor de constructeurs niet langer mogelijk om alle technologie te beheersen die nodig was voor de bouw van een modern vliegtuig. Deze evolutie opende nieuwe perspectieven voor bedrijven, die traditioneel niet tot de luchtvaartnijverheid behoorden, om als gespecialiseerde toeleverancier hun technologie te valoriseren in de luchtvaart. Een beperkt aantal Vlaamse bedrijven heeft van deze evolutie gebruik kunnen maken om zich te laten kwalificeren en accrediteren als toeleverancier van vliegtuigconstructeurs, met name Boeing en Airbus.

Niettegenstaande een aantal Vlaamse bedrijven zich reeds een goede reputatie heeft opgebouwd

als toeleverancier, kan men stellen dat de industriële capaciteit van Vlaanderen nog heel wat mogelijkheden biedt voor uitbreiding van de Vlaamse deelname aan vliegtuigprogramma's. De luchtvaartsector kent immers een groeiperiode die de mogelijkheden voor nieuwkomers verhoogt, terwijl het aandeel van hard- en softwareproducten gestaag toeneemt wat dan weer opportuniteiten opent, aangezien Vlaanderen precies in deze hoogtechnologische sectoren goed presteert.

Ik heb dit dinsdag zelf kunnen vaststellen toen ik bij Asco in Zaventem te gast was. Dit bedrijf werkt mee aan de vervanging, op korte termijn, van maar liefst 15.000 turbopropellers. De industrie is inderdaad vragende partij om in Vlaanderen een aangepaste structuur uit te bouwen ter ondersteuning van de deelname van Vlaamse bedrijven aan internationale vliegtuigprogramma's. Zo kunnen ze zich op termijn meer in deze zeer exportgerichte groeisector positioneren.

De Vlaamse overheid heeft in het verleden reeds beperkte initiatieven genomen om aan deze verzoeken tegemoet te komen. Zo steunt de Vlaamse overheid de cluster VZW Vlaamse Luchtvaartindustriëlen, afgekort VLI. Deze organisatie heeft enerzijds tot doel de onderlinge samenwerking tussen de VLI-leden te bevorderen, anderzijds wil zij de Vlaamse participatie in nationale en internationale vliegtuigprogramma's verbeteren.

Voor de periode 1998-1999 werd in een bedrag van 18,9 miljoen frank voorzien op de begroting. Aangezien clusters slechts voor 15 percent worden gefinancierd en de overige kosten moeten worden gedragen door privé-partners, mag men vooropstellen dat de overheid voor het jaar 1998 3,6 miljoen frank zal uittrekken en 4,5 miljoen frank voor 1999. Voor het jaar 2000 zullen we dit pas weten na 21 maart als de cluster zijn financieringsbalans zal binnenbrengen bij het IWT. Dit is dus een vrij beperkt initiatief van ongeveer 4 miljoen frank per jaar.

Hoe belangrijk het ook mag zijn, dit is uiteraard onvoldoende om de ambitieuze doelstelling van de sector te steunen. Een grondige beleidsmatige aanpak vereist immers een coherent geheel van aangepaste maatregelen om de Vlaamse bedrijven in een gunstige uitgangspositie te brengen ten opzichte van de concurrentie. Gelet op de vernieuwde dynamiek van de actoren in Vlaanderen, waar ook de heer Schuermans naar verwees, werden op korte termijn reeds een aantal initiatieven in die zin genomen. Ik licht er graag enkele toe.

Van Mechelen

Reeds van bij mijn aantreden werden verschillende acties genomen ter bevordering van de Vlaamse aanwezigheid in de luchtvaartsector. Het eerste is inderdaad de implementatie van het Vlaams Actieprogramma Luchtvaart. Misschien verassend voor velen, werd dit ondertekend door verschillende actoren, gaande van werkgevers- tot werknemersorganisaties. Ze gaven hierbij te kennen te geloven in de ontwikkeling van onze Vlaamse luchtvaartindustrie.

Het Vlaams Actieprogramma Luchtvaart werd principieel goedgekeurd door de vorige Vlaamse regering, maar werd tot op heden niet geoperationaliseerd. In een brief van 5 oktober 1999 gaf ik het IWT de opdracht om dit op te starten. Het programma beschikt over een budget van 100 miljoen frank per jaar en staat open voor elk Vlaams bedrijf dat op eigen initiatief onderzoek en ontwikkeling uitvoert om zich te kwalificeren bij een vliegtuigconstructeur. De projectvoorstellen krijgen een extra steun van 15 percent van de aanvaarde brutokosten. Het maximale steunniveau van het actieprogramma is gebonden aan de communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling die sinds 1 maart 1996 van toepassing is in alle EU-lidstaten en is dus duidelijk begrensd.

Het actieprogramma werd aan de sector voorgesteld tijdens de studienamiddag 'Nieuwe perspectieven voor de luchtvaart' van 20 december 1999 en wordt ook ruimer gepromoot via de geijkte informatiekkanalen van het IWT. Tot op heden werden nog geen concrete projecten ingediend. Een drietal bedrijven, waaronder Barco en Asco, hebben wel te kennen gegeven dat ze de intentie hebben een voorstel in te dienen. Met de implementatie van het actieprogramma kan de sector in Vlaanderen rekenen op een ondersteuning van het bedrijfseigen onderzoek en ontwikkeling dat de vergelijking met om het even welke EU-lidstaat moet kunnen doorstaan in de loop van de volgende jaren.

Het tweede actiepunt is de ondersteuning van de Vlaamse aanwezigheid in het Airbusprogramma. Een inspanning om de bedrijfseigen onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten te ondersteunen via een actieprogramma heeft uiteraard slechts betrekking op een beperkt onderdeel van de problematiek. De toegangsdrempels tot de vliegtuigprogramma's zoals Airbus zijn immers vaak van commercieel-financiële aard waarbinnen de kosten voor het bedrijfseigen onderzoek vrij beperkt zijn.

Daarom is de industrie vragende partij voor steun van de zogenaamde non recurring costs. Dit zijn de NRC's, de fondsen die nodig zijn om de ontwikkeling van een nieuw prototype te financieren. De voorfinanciering van de NRC's door de toeleverancier is één van de instrumenten die door Airbus Industries gehanteerd wordt als onderdeel van de concurrentieverhouding. De toeleverancier moet dus zelf instaan voor de voorfinanciering van zijn bijdrage. Het probleem hierbij is dat men de recuperatie van deze ontwikkelingskosten moet spreiden over de – in vele gevallen vrij lange – economische levensduur van het vliegtuigtype. Zoals u weet is dit gebonden aan de effectieve bestelling en productie van deze vliegtuigtypes van zodra zij in productie worden genomen.

In het verleden financierde de federale overheid de NRC's van de Belgische toeleveranciers door middel van terugbetaalbare renteloze voorschotten. Deze voorschotten worden terugbetaald in functie van het aantal geproduceerde vliegtuigen. Ik kan stellen dat die met het Airbusprogramma vanzelfsprekend positief zijn. Gelet op de exponentieel toenemende ontwikkelingskosten enerzijds en de toename van het aantal potentiële deelnemers anderzijds stijgt het totaal volume aan gevraagde NRC. Het stijgt zelfs dermate dat de Vlaamse bedrijven ook een beroep willen doen op de Vlaamse overheid voor de ondersteuning van deze NRC's.

Principieel meen ik dat het verstandig zou zijn deze kosten mee te ondersteunen. Uiteraard vereist de implementatie van zo een maatregel een grondige voorbereiding. De toelaatbare steun voor ontwikkeling en productie van grote burgerluchtvaartuigen wordt immers bepaald door de overeenkomst tussen de EU en de Verenigde Staten over de toepassing van de GATT-overeenkomst inzake handel in burgerluchtvaartuigen. Deze overeenkomst werd door de Raad van de Europese Gemeenschap op 13 juli 1992 goedgekeurd en op 17 juli 1992 ondertekend.

Gelet op de budgettaire consequenties, internationale contouren en soortgelijke problematieken omwille van deze overeenkomst gaf ik het IWT de opdracht een vergelijkende studie te maken van de maatregelen die de ons omringende landen en de andere gewesten in dit land terzake hebben genomen. Naast de internationale benchmarking zal de studie ook uitsluitel moeten geven over de modaliteiten en optimale structuren die toelaatbaar worden geacht binnen de krijtlijnen van de internationale overeenkomsten terzake. Nog onafgezien van de formele mogelijkheden moet de studie ook een economische kosten-batenanalyse omvatten met

Van Mechelen

betrekking tot de omvang van de hieraan verbonden steunverlening. Het is dus absoluut niet de bedoeling, mijnheer Glorieux, om hier over één nacht ijs te gaan.

De resultaten van deze studie worden verwacht in het zomerreces en zullen in september worden voorgelegd. Het is de bedoeling om nog dit jaar een geëigende NRC-financiering op het eigen Vlaamse niveau mogelijk te maken. Hiertoe zal uiteraard een geëigend Vlaams besluit moeten worden genomen. Overigens wordt hier dan een systeem geïnstalleerd dat geenszins beperkt zal zijn tot Airbus, ook andere programma's binnen de lucht- en ruimtevaartsector zullen daarvan – indien nodig – gebruik kunnen maken.

Ik wil hier wel waarschuwen voor mogelijke budgettaire consequenties. De ambities van de Vlaamse luchtvaartindustrie zijn terecht hoog. Het kan echter geen automatisme zijn dat de Vlaamse overheid automatisch de NRC's voor elk project financiert. Dit heb ik dinsdag dan ook duidelijk gemaakt aan één van de belangrijkste partners, met name Asco. Anders stappen we hier in een verhaal dat niet het onze hoeft te zijn. Het is dan ook de bedoeling dat voor elk programma een strikte kwaliteitsanalyse zal gebeuren vooraleer een ondersteuning van de NRC's op het Vlaamse niveau kan worden overwogen. Zoals reeds gesteld zal het IWT hierin een sleutelrol spelen als een uniek loket.

Mijnheer Schuermans, u stelde nog een vraag over het agentschap dat voorop wordt gesteld in de platformtekst over een beleid voor de luchtvaartindustrie in Vlaanderen. De specifieke suggestie hieromtrent – de oprichting van een luchtvaartagentschap – moet mijns inziens het voorwerp uitmaken van overleg tussen de gewesten en de federale regering. Ik kan u meedelen dat daarover op kabinetsniveau al gesprekken hebben plaatsgevonden. Vorige week was ik op de top van ministers die bevoegd zijn voor Wetenschapsbeleid. Dat was in Lissabon. Ik heb daarover toen gepraat met federaal minister Demotte. Op basis van concrete teksten willen we op korte termijn onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van een dergelijk samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten. Deze laatste moeten uiteraard in staat zijn hun bevoegdheden ten volle uit te blijven oefenen.

Op basis van deze platformtekst doet u de suggestie om een Vlaamse beleidscel voor luchtvaart op te richten. Dat lijkt me inderdaad verantwoord. De

vraag is wel waar en met wie we dat doen. Momenteel is het de intentie om deze cel op te richten als een gespecialiseerde groep binnen het IWT, anders gaan we weer verschillende platformoverlegconstructies oprichten. Het IWT is de juiste instelling om op een onderbouwde manier te beslissen over het al dan niet financieren van de NRC's.

Zo kom ik tot mijn conclusie. In de loop van de voorbije maanden hebben we dit dossier ter harte genomen. We nemen daarbij grote zorgvuldigheid in acht. We hebben een aantal studieopdrachten gegeven die tegen deze zomer volledig klaar moeten zijn. Uiteindelijk moeten die ertoe leiden dat we in het kader van de begroting 2001, en eventueel in het kader van de beleidsbrief dienaangaande, onze concrete acties en standpunten zullen bepalen met betrekking tot de mogelijke steun van de Vlaamse overheid aan de Vlaamse luchtvaartindustrie.

Ik heb vorige week dinsdag samen met minister-president Dewael een bezoek gebracht aan het bedrijf Asco. Daar werken een kleine duizend mensen. Het bedrijf heeft een oppervlakte van ongeveer 2,5 hectare. Dit Vlaams bedrijf is wereldleider in een niche in de bouw van vliegtuigtypes die over bijna de hele wereld worden gebruikt. Dit is dus echt wel een zeer performant bedrijf. Men bouwt vooral de metalen onderdelen die worden gebruikt om de flaps op de vleugels van de vliegtuigen te bedienen. We moeten er alles aan doen opdat onze Vlaamse bedrijven zulke waardevolle en arbeidsintensieve activiteiten verder blijven ontwikkelen.

Mijnheer Glorieux, het spreekt voor zich dat de output van overheidssteun zorgvuldig moet worden gecontroleerd. We hebben hier te maken met een toekomstgerichte economische activiteit met een enorm hoge toegevoegde waarde. Op die manier wordt een enorm kennispotentieel ontwikkeld. Bij Asco gaat het bijvoorbeeld om het ontwikkelen van zeer harde metaalsoorten, die ook voor andere toepassingen kunnen worden gebruikt. De Vlaamse overheid moet dit uiteraard blijven steunen. Deze sector zal van ons dan ook alle kansen krijgen.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik ben ook zeer verheugd over uw beleidsvoornemens. Dit staat in scherp contrast met de interventie van de heer Glorieux. Die doet een en ander af als het vlug ingaan op de verzuchtingen van een lobby-

Schuermans

groep. Uit uw antwoord blijkt echter duidelijk dat dit niet het geval is. Het gaat hier gewoon om een zeer positief samenspel tussen werkgevers- en werknemersorganisaties. Ik reken erop dat ik uw verdere stappen in deze materie met eenzelfde enthousiasme zal kunnen begroeten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het aanschaffen van GMDSS-apparatuur in de visserij via de rederscentrale

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vertriest tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het aanschaffen van GMDSS-apparatuur in de visserij via de rederscentrale.

Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het aanschaffen van GMDSS-apparatuur voor vissersschepen werd onlangs verplicht. De Vlaamse overheid heeft beslist om daarvoor in een subsidiëring te voorzien. Momenteel bedraagt die 35 percent. Volgens mijn informatie heeft de Rederscentrale in die zaak een monopoliepositie gekregen via een eigen coöperatie van samenhang. Op vraag van de administratie heeft die centrale zowel de aanvraag als de subsidiëring op zich genomen. Dit is gebeurd via het opvragen van prijsoffertes en via nauwe contacten met de administratie Land- en Tuinbouw.

Toch hebben een aantal kleinere reders die optie niet gevolgd. Ze hebben die apparatuur zelf aangekocht. Het gaat om apparatuur van dezelfde kwaliteit, maar blijkbaar is het wel goedkoper. Daarom hebben ze het uiteraard op die manier gedaan. Het blijkt echter dat zij geen beroep kunnen doen op de overheidssubsidie. Gelet op de verplichting vanwege de Vlaamse overheid lijkt dit me toch niet echt rechtvaardig.

Daarom heb ik de volgende vragen. Waarom worden reders verplicht – door die subsidies – om verplichte apparatuur aan te schaffen via een centrale die over een monopoliepositie beschikt ? In hoe-

verre is het nog mogelijk voor de mensen die niet via de Rederscentrale hebben gekocht, om toch nog een dossier in te dienen bij de ALT, zodat ook zij een beroep kunnen doen op die subsidiëring ? Op welke juridische basis, ten slotte, is het mogelijk dat een monopoliserende centrale, met een eigen aankoopcoöperatieve, van de overheid het alleenrecht krijgt om subsidies aan te vragen voor apparatuur die voor elk vissersschip juridisch verplicht is ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, de afkorting GMDSS staat voor Global Maritime Distress and Safety System. Dat is een systeem waarbij wereldwijd via satelliet alarm kan worden geslagen. Als een schip in nood is, kan de schipper met een eenvoudige druk op een knop een signaal uitsturen naar die satelliet. Alle schepen ter wereld die ook over dat systeem beschikken, ontvangen dan een signaal. Het schip dat zich het dichtst bij het schip in nood bevindt, kan dan onmiddellijk hulp bieden. Blijkbaar is dat sedert enige tijd verplicht voor een groot aantal vaartuigen.

De vraag werd gesteld waarom reders – door die subsidies – verplicht worden om hun apparatuur aan te schaffen via een centrale die over een monopoliepositie beschikt. De uitleg is toch iets genuanceerder dan de manier waarop het werd voorgesteld. De individuele aanschaf van de GMDSS-apparatuur betreft meestal een beperkt bedrag, lager dan het bedrag van 500.000 frank dat geldt als minimuminvestering om in aanmerking te komen voor FIVA-subsidiëring. Aangezien een aantal reders geen andere investeringen gepland had en aldus het noodzakelijke investeringsbedrag niet zou bereiken, drong de indiening van een collectief dossier zich op, te meer daar het investeringsdoel voor alle rederijen hetzelfde was. Bovendien kon een collectieve bestelling de prijs drukken, maar uit uw vraag maak ik op dat dit niet het geval blijkt te zijn.

Het collectieve dossier werd dan ook, conform de regelgeving, ingediend door een vereniging van reders, namelijk de SV Rederscentrale, die de collectieve aankoop verrichtte. Enkele reders, die niet deelnamen aan het project, kochten hun apparatuur rechtstreeks aan in het kader van een ruimer investeringsprogramma en werden hierop individueel betoelaagd als onderdeel van een hele reeks investeringen. De reders werden derhalve niet verplicht hun apparatuur via de SV Rederscentrale aan te kopen, maar kregen hierdoor wel een inte-

Dua

ressante bijkomende mogelijkheid. Dit is de reglementaire constructie die werd opgezet en waar juridisch geen speld tussen te krijgen is. Ik geef wel toe dat het een vreemde constructie is die – om een misschien te zwaar woord te gebruiken – tot monopolievorming zou kunnen leiden.

Op uw vraag in hoeverre deze groep van gedupeerde reders nog een eigen dossier bij de ALT-administratie kan indienen om toch nog de voorziene subsidie te kunnen genieten, kan ik het volgende antwoord geven.

Zoals reeds gezegd, hebben een aantal individuele reders een dossier ingediend waarin de GMDSS-installatie was opgenomen. Inmiddels werden ze ook betaald. Uiteraard is het nog steeds mogelijk nieuwe dossiers bij het FIVA in te dienen, overeenkomstig de gangbare regelgeving. Ook het indienen van een collectief dossier is nog steeds mogelijk, maar niet door de commerciële firma die het toestel verdeelt. Zij voldoet immers niet aan de FIVA-regelgeving. Wel zouden een aantal onafhankelijken de handen in elkaar kunnen slaan om ook een collectief te vormen.

Voor de EG-steun, aanvullend op de FIVA-steun, kunnen slechts dossiers worden ingediend en kan daarover worden beslist nadat de nieuwe programmering 2000-2006, die in voorbereiding is, door de Europese Commissie wordt goedgekeurd. We moeten daar dus nog even op wachten, maar het kan reeds het signaal zijn aan de sector om niet automatisch in één richting te kijken, maar enige creativiteit aan de dag te leggen om een alternatieve oplossing te vinden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de samenwerking tussen de VDAB en een buitenlands uitzendbedrijf

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Schuermans tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de samenwerking tussen de VDAB en een buitenlands uitzendbedrijf.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, door een spelling van het lot en van de agenda worden we op enkele dagen tijd tweemaal geconfronteerd met de toekomst van de VDAB. Een eerste keer gebeurde dat in het kader van de bespreking van de beleidsnota, en nu een tweede keer in het kader van deze interpellatie waarbij ik het specifiek wil hebben over de samenwerking van de VDAB, via T-Interim, met het Nederlandse uitzendbedrijf Start.

We hebben immers vernomen dat de VDAB een beheersovereenkomst met dat Nederlandse bedrijf heeft gesloten met het oog op de implementatie van een meervoudige strategie. Via deze constructie zou dit buitenlandse bedrijf haar buitenlands netwerk kunnen vervolledigen zonder zelf in Vlaanderen eerst een kantorennet te moeten inrichten. Bovendien zou de constructie Start/T-Interim de knowhow verschaffen voor een reeks nieuwe kantoren die zouden worden opgericht in Brussel en Wallonië.

Door deze eigenaardige constructie zou het overheidsbedrijf T-Interim, dat als het ware in de schoot wordt geworpen van een Nederlands bedrijf, de eigen Vlaamse bedrijven beconcurreren. De VDAB zou zich ook de ambitie kunnen toemeten buiten het eigen terrein van de Vlaamse regio op te treden en in concurrentie te treden met Brusselse en Franstalige kantoren die vaak zelf uit grote internationale groepen komen. Voor de VDAB/T-Interim zit daar wel het onmiskenbare voordeel aan vast dat hij dan kan meedingen naar opdrachten van grote internationale groepen.

Op het einde van de vorige legislatuur heeft het Vlaams Parlement de rol van de privé-sector op het vlak van arbeidsbemiddeling, uitzendarbeid, werving en selectie decretaal vastgelegd, in opvolging van wat in het kader van de Internationale Arbeidsorganisatie als conventie was aangenomen. Er was toen een duidelijke intentie om op zijn minst de privé-bureaus op voet van gelijkheid met de publieke bemiddelaar te laten optreden. Dit werd trouwens in het regeerakkoord duidelijk onderstreept en deze passage kunnen ook wij onderschrijven. In deze passage wordt gesteld dat de rol van de VDAB zou verschuiven van actor naar regisseur. De VLD blijkt deze week zelfs een stapje verder te gaan door te verklaren dat, wat hen betreft, de meritdiensten van de VDAB kunnen worden afgekoppeld.

De verschuiving van actor naar regisseur betekent dat bij het optreden op de arbeidsmarkt meer terughoudendheid aan de dag zou worden gelegd,

Schuermans

zeker in de branche van de arbeidsbemiddeling waarin de privé-sector voldoende performant is. Wie dit zou betwijfelen, moet maar eens nagaan wat de publieke bemiddelaar vandaag vertegenwoordigt op het vlak van de uitzendarbeid. Dit is, naar marktaandeel gemeten, amper 7,5 procent. Dit toont aan dat deze sector goed georganiseerd is en dus niet moet worden beconcurrereerd door een buitenlands bedrijf met inbreng van onze eigen publieke bemiddelaar.

We hebben reeds eerder de kans gehad minister Vanderpoorten te interpellieren over haar beslissing om het werken met uitzendleerkrachten decretaal te betonnen en eenzijdig, zonder enige marktconsultatie, aan de publieke bemiddelaar toe te vertrouwen. Men deed dit onder het mom van tijdsdruk. Dat slaat echter nergens op, aangezien de beslissing reeds vorig kalenderjaar werd genomen en slechts volgend schooljaar in werking treedt. Er zit een volledig jaar tussen, dus de tijdsdruk kan geen element zijn. Men heeft decretaal willen betonnen dat de privé-sector in deze aangelegenheid niet aan de bak komt. Ik kan dit moeilijk omschrijven als het verschuiven van de rol van de VDAB van acteur naar regisseur, hoe bekwaam de medewerkers ook zijn voor wie ik veel respect heb.

Daarom wil ik nagaan hoe men een en ander in overeenstemming met elkaar brengt. Hoe gaat men deze nieuwe visie voor de VDAB etaleren, en tegelijkertijd toelaten dat bepaalde opdrachten verder als een monopolie worden beschouwd of worden ingesteld voor de politieke bemiddelaar? Verstoort men niet de Vlaamse markt door samenwerkingsakkoorden af te sluiten met buitenlandse bedrijven en bij uitbreiding hetzelfde te doen in Brussel en Wallonië?

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit is uiteraard een vraag die aanleunt bij de visie over wat er dient te gebeuren met T-Interim. De minister is daar dinsdag erg duidelijk over geweest.

Hij gaat uiteraard die meritfuncties autonoom maken zodat ze daardoor hun rol verder kunnen spelen. Op termijn kan de Vlaamse regering een evaluatie maken om een eventuele volgende stap te zetten. Dit zijn duidelijk de afspraken die ook in het regeerakkoord werden gemaakt. Nu worden de voordelen van T-Interim op het vlak van BTW afgeschaft zodat het op dezelfde concurrentiële posi-

tie komt als alle andere interimkantoren. In die positie krijgt het ook kansen om een samenwerkingsverband te creëren met andere kantoren, wat die ook al onderling doen.

Als we kijken naar de monopolievormingen binnen de Upedi, kunnen we niet stellen dat als we T-Interim autonoom maken we het niet de nodige ontwikkelingskansen geven. Dit is een heel logische en economisch verantwoorde evolutie. In het debat van afgelopen dinsdag werd duidelijk een standpunt ingenomen in een zeer positieve richting. Dit is niet de concurrentievervalsing, zoals u onderstreept, maar T-Interim wordt uitgedaagd naar een sportieve competitie. In de zoektocht naar versterkende maatregelen in die sportieve competitie moeten we T-Interim de ruimte geven om een onafhankelijke koers te varen, zo niet heeft het geen enkele zin T-Interim autonomie te geven.

De uitzendarbeid voor leerkrachten is een punctuele ingreep. Gezien de urgentie zijn er duidelijke afspraken dat dit orgaan het best geschikt was. Op termijn zal worden geëvalueerd in welke richting we verder moeten gaan. Dit is mijns inziens toch niet bindend of definitief. In alles is een evolutie. Bovendien heeft de minister in zijn beleidsnota duidelijke accenten gelegd die geen aanleiding kunnen zijn tot oneerlijke concurrentie.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil de interpellant danken voor zijn uitgangspunt. Dit is mijns inziens de verdienste van de houding van de oppositie : interpellieren ter vrijwaring van het regeerakkoord. Ik leid hieruit af dat de CVP-fractie 100 procent achter het regeerakkoord staat inzake dit onderwerp.

De interpellatie peilt naar de verenigbaarheid van het regeerakkoord en de beleidsnota Werkgelegenheid. Mijnheer Schuermans, u wilt met andere woorden weten in hoeverre ik het regeerakkoord uitvoer en u merkt dat de coalitiepartners er iets meer vertrouwen in hebben dan u. Ik wil mij echter verduidelijken. In ieder geval wilde ik positief starten door u te danken voor het feit dat de oppositie interpeleert over het regeerakkoord. Dat komen we niet alle dagen tegen.

Vervolgens meen ik dat we een onderscheid moeten maken tussen simplisme en helderheid. In het debat over de VDAB moeten we de zaken helder van elkaar onderscheiden. Twee thema's kunnen ons daarbij helpen.

Landuyt

De discussie over de samenwerking met Start is eigenlijk een goede beschrijving van wat de interim-arbeidsmarkt nu net is. Dit is maar een segment. Het eigenlijke verhaal inzake het onderwijs is een verhaal over een andere actorfunctie van de VDAB. Hierover is een beetje verwarring ontstaan. We hebben het eigenlijk over de VDAB als operator van zijn basisfunctie, basisbemiddeling. De VDAB treedt hier niet op als interimbureau, maar als een dienst die mensen naar een job brengt. Het is een vorm van onderaanneming ten opzichte van de administratie Onderwijs. Onderwijs werkt met de VDAB voor de begeleiding naar jobs. Mensen blijven bij dezelfde werkgever, met name bij Onderwijs, maar ze worden ingezet op verschillende plaatsen.

Om die activiteit te organiseren doen we een beroep op een dienst die meer samenwerkt met de administratie Werkgelegenheid. Hier vragen we een samenwerking tussen de administratie Onderwijs en de VDAB in zijn andere, niet-commerciële functie. Bij de bespreking van het decreet zult u dit beter begrijpen dan nu het geval is.

Wat uw hoofdvraag betreft over de activiteiten van T-Interim op de interimarbeidsmarkt wil ik één punt weerleggen. U verwacht concurrentie met onze Vlaamse bedrijven. Welke zijn echter deze Vlaamse bedrijven? U zegt dat T-Interim slechts 7 percent van de markt heeft. Weet u ook wie het grootste marktaandeel heeft? Weet u welke de vijf grootste bedrijven zijn op de interimmarkt in Vlaanderen? Dat zijn vijf multinationals die zeer bekend zijn omdat zij alle mogelijke activiteiten sponsoren. Dit is erg typisch voor de bedrijven in een groeisector.

Laten we elkaar zeer goed begrijpen. Wie zijn hier de Vlamingen in het verhaal? Dit is het verhaal van een kleine Vlaamse instelling, T-Interim ten opzichte van grote multinationals. Wie zijn de Vlaamse bedrijven naar wie onze hoofdzorg moet gaan? Dat zijn de klanten van die interimbureaus. Als we al een bezorgdheid moeten hebben voor de Vlaamse economie, is het wat mij betreft de bezorgdheid voor de Vlaamse bedrijven die een beroep doen op de interimbureaus.

Laten we hopen dat de markt blijft spelen en dat de prijzen laag blijven. Laten we als overheid proberen dit een stukje te bewaken in het belang van onze Vlaamse bedrijven, de klanten van die interimbureaus. Daarom is het een verkeerd uitgangspunt om onze Vlaamse bedrijven concurrentie aan

te doen met buitenlandse bedrijven. In de optie dat T-Interim marktconform moet kunnen werken, moeten we alle discussies over bevoordeling vermijden omdat ze in de structuur van de klassieke VDAB zitten. We gaan naar een structuur, wat mij betreft in V-vorm, die volledig dezelfde plichten en rechten heeft op de markt. Dat is het resultaat, hoewel er nog altijd een verschil zal zijn. Deze logica moeten we volgen.

Dan kunnen we nog steeds discussiëren of we het als overheid moeten verkopen of niet. Dit is echter een andere discussie die niet eens werd behandeld in het regeerakkoord. Wat duidelijk moet zijn is dat T-Interim marktconform moet kunnen werken. Dat betekent, en hierin geef ik de heer Laverge uiteraard gelijk, dat in de mate dat ze marktconform kunnen werken ze ook internationaal moeten kunnen samenwerken. Het zou erg zijn als we één bedrijf zouden verbieden internationaal samen te werken met andere bedrijven, terwijl de markt zilver internationaal is geworden.

Wat zal nog het verschil zijn met T-Interim? Waarom ben ik er pleitbezorger van om T-interim in een commerciële organisatiestructuur toch bij de overheid te houden? Als aandeelhouder in die firma kan ik dan toch zeggen dat die 10 percent financiële winst mij niet interesseert; mij interesseert het benaderen van mijn politieke doelstellingen. Ik wil zeker zijn dat bepaalde doelgroepen worden aangesproken en dat bepaalde problemen worden aangepakt. Het gaat dan over zaken die niet interessant zijn voor andere interimbureaus, omdat daar geen grote financiële winsten te vinden zijn. Dat fluctueert uiteraard in de tijd. Ik pleit er dus voor dat de overheid als eigenaar van een commerciële dienst kan zeggen dat niet de financiële winst telt, maar wel de maatschappelijke doelstellingen.

Vandaag is de discussie terzake prachtig voor de multinationals. Ze pronken met alles wat ze voor die doelgroepen doen. Natuurlijk doen ze dat nu, want onder druk van het feit dat ze daar hun winsten moeten halen, zijn ze hun markten aan het verfijnen. Zo hebben ze altijd een verantwoording om op hun sociale rol te wijzen. Achter dat sociale verhaal zit echter wel het financiële verhaal. Ooit komt er een moment dat dit wegvalt. Op dat moment moet ik een dienst hebben die de gaten kan opvullen. Alle discussies inzake concurrentiebevoordeling moeten dan opgelost zijn. Die dienst moet autonoom zijn en dezelfde plichten en rechten hebben als de andere diensten. Als eigenaar kunnen we hen sociale verplichtingen opleggen. Het blijft dus een belangrijk beleidsinstrument. Bij

Landuyt

dat alles gaat het nog maar om de kleine interimarbeidsmarkt.

We kunnen dan de volgende vraag stellen. Hoe zien we de basistaak van de VDAB, de basisbemiddeling? Ook daar bekijken we welke privé-organisaties daar actief zijn. In onze beleidsnota's hebben we het over de NGO's: de privé-organisaties die vanuit een sociale invalshoek werken. Ze krijgen trouwens de nodige subsidiëring. Die organisaties, die de goede dingen doen, gaan we zeker ruimte geven.

De VDAB moet ervoor zorgen dat het terrein goed bezet is in plaats van zijn terrein te bewaken. Dat is de regiefunctie. Het wordt dus een fluctuerend begrip. Het verschuiven van actorfunctie naar regiefunctie betekent niet dat de actorfunctie volledig wordt afgeschaft. Anders heeft men vandaag misschien wel een sterke regisseur, maar zit men over enkele jaren met een regisseur die geen kennis meer heeft van de markt en van de activiteit. Het evenwicht tussen actorfunctie en een duidelijk afgescheiden regiefunctie is de oefening waar we vandaag mee bezig zijn.

Het verhaal van de interimarbeidsmarkt is dus maar een klein verhaal in het geheel van de herstructurering van de VDAB en van de activiteiten in vele andere niet-commerciële actor- en regiefuncties. Daar moeten we veel meer ruimte laten voor de anderen. De VDAB moeten we dus laten evolueren naar meer regisseren. Door het opzetten van die lokale werkwinkels kunnen we ook daar de functie van de VDAB als regisseur veel duidelijker stellen.

De voorzitter : In het parlement is er inderdaad een consensus om naar verzelfstandiging te gaan. Het Vers 2-verhaal zal een later verhaal zijn, waar niemand zich nu kan of wil op vastpinnen. We zullen daar zeker een serieus politiek debat over moeten voeren. In ieder geval is het al heel wat dat er een onmiddellijke bereidheid is om iets te doen aan die marktconformiteit, die terecht in vraag werd gesteld. De overeenkomst met Start is er gekomen voor de verzelfstandiging. Dat is een feitelijk gegeven. Misschien ware het beter anders geweest, maar het is nu eenmaal zo.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, men zet de zaken toch wel op hun kop. Ik stel vast dat de meningen van de Vlaamse meerder-

heidspartijen van elkaar verschillen. Men zou eventueel kunnen beslissen tot het handhaven van de betrokkenheid van de overheid op het vlak van uitzendarbeid, aanwerving en selectie, outplacement, enzovoort. Als men dan naar een verzelfstandiging zou gaan, moet men op dat ogenblik kunnen strijden met de wapens die de anderen hebben en moet men marktconform optreden.

Wat nu gebeurt, kan ik eigenlijk omschrijven als het organiseren van een loopwedstrijd waarbij de deelnemer met een publiek petje honderd meter voorsprong krijgt. De rest moet dan gewoon volgen. De minister heeft in zijn antwoord ook niets gezegd over de situatie in Brussel en Wallonië. Dat is toch ook een aspect van deze overeenkomst.

Minister Renaat Landuyt : Wallonië en Brussel worden in dit verband ook gewoon als buitenland beschouwd. U mag ook de geschiedenis van Start niet vergeten. Die firma is ook uit de overheid ontstaan. Naast de commerciële is er hier dus ook sprake van een sociaal-politieke invalshoek.

In een sociaal Europa moet men zich als overheid ook op de Europese interimmarkt wapenen. Het gaat er hier niet om dat we T-Interim een voorsprong zouden geven ten opzichte van kleine Vlaamse bedrijven, het gaat erom dat T-Interim een zekere vrijheid moet behouden in de concurrentiepositie ten opzichte van multinationals. In deze aangelegenheid vertrouw ik die multinationals minder dan u. U bent eigenlijk pleitbezorger voor de multinationals.

De voorzitter : We zitten nu in een polemiek van wie en wat. Sommigen hebben terecht een zekere achterdocht ten opzichte van overheidsinitiatieven. Anderen hebben een even terechte achterdocht ten opzichte van multinationals. De waarheid zal wel ergens in het midden liggen.

De heer Eddy Schuermans : Ik vind het vreemd dat een publieke bemiddelaar, met name T-Interim, vandaag nog altijd met derden optreedt in een commerciële structuur, niet alleen binnen Vlaanderen, maar ook daarbuiten. Ik kan dit moeilijk in overeenstemming brengen met de huidige taakomschrijving van de VDAB.

Het statuut van Start is ook niet hetzelfde als het statuut van T-Interim. Men zou eventueel kunnen beslissen om, zoals in Nederland, een en ander te verzelfstandigen of te privatiseren. Dat is niet noodzakelijk hetzelfde. Op dat ogenblik moet men kunnen werken met dezelfde middelen waarmee

Schuermans

de hele markt werkt, een voorwaarde waaraan absoluut niet wordt voldaan.

Ik pleit dan ook voor de uitvoering van wat in 1999 decretaal werd vastgelegd om de markt marktconform te laten spelen. Op grond daarvan moeten we beslissen over de verdere toekomst en finaliteit van T-Interim, VDAB-Consult en andere diensten.

Wat kan men ertegen hebben de markt te laten spelen met betrekking tot de uitzendleerkrachten? Waarom – zoals in andere dossiers – geen lastenboek opmaken en waarom niet zowel aan de VDAB als aan de privé-sector vragen een voorstel te formuleren? Neen, men volgt vandaag een andere weg en op die manier wordt het onmogelijk het in de toekomst nog anders te doen. De heer Laverge zegt dat dit te wijten is aan een tijdsprobleem, maar dat lost men toch niet op door iets decretaal te betonen? Dan maar liever – hoewel ik zelfs daar niet in geloof – een beheersovereenkomst voor zeer korte termijn, waarbij in een latere marktconsultatie wordt voorzien. Maar zelfs dat gebeurt niet, wat illustreert dat men eenzijdig in een andere richting gaat. Ik kan helemaal niet begrijpen hoe de heer Laverge dit kan verdedigen.

Wat de multinationale ondernemingen betreft, denk ik, los van het aandeelhouderschap, niet dat men moet kijken naar welke mensen vandaag voor deze verschillende bureaus werken. Ook voor andere multinationale ondernemingen in ons land – bijvoorbeeld Ford Genk – treden we als overheid niet sturend op. Dit zou blijken van doorzichtigheid en een doctrinaire aanpak waarvan ik dacht dat de SP die al lang overboord gegooid had. Ik heb me daarin dus duidelijk vergist.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Ik denk niet dat u de woordvoerder bent van de Upedi, want de Upedi heeft daar een heel andere mening over.

De heer Eddy Schuermans : Ik wil haar woordvoerder niet zijn.

De heer Jacques Laverge : De Upedi vraagt marktconformiteit en we scharen ons daar duidelijk achter. Ik denk dat de minister er ook voorstander van is dat na verloop van tijd een evaluatie wordt gemaakt.

U zegt dat het contact met Start te voorbarig werd genomen. Nochtans was de beslissing reeds geno-

men om van T-Interim een autonoom filiaal te maken. Als er zich dan een opportuniteit tot een samenwerkingsverband voordoet, dan moet u die toch bekijken vanuit die autonomie.

We hebben nooit gezegd dat T-Interim moet worden afgeschaft, we hebben enkel gezegd dat we nuchter en zakelijk moeten evalueren wat op termijn nog de functie van een dergelijke organisatie kan zijn. Dit belet niet dat T-Interim eerst de stap naar autonomie kan zetten. Wie dan die autonomie verleent, mag zich niet verzetten tegen het aangaan van samenwerkingsverbanden. We moeten niet kijken of dit gebeurt voor of na de autonomie, maar we moeten er wel oog voor hebben dat dit gebeurt op grond van een reële opportuniteit.

Bovendien mag het verlenen van autonomie niet worden gekoppeld aan het opleggen van territoriale beperkingen. Dit druist in tegen de betekenis van het woord autonomie zelf. We zeggen toch ook niet aan de GIMV op welke markten zij zich moet profileren?

Indien we T-Interim autonoom zouden maken maar geen ruimte geven, dan zouden we het op voorhand veroordelen tot zelfwurging.

De voorzitter : Mijnheer Schuermans, in elke fractie zult u rond dit dossier verschillende schakeringen vaststellen. U mag zich niet vastpinnen op de uitspraken van de heer Laverge of de heer Denys. Ik stel immers vast dat u aan het grasduinen bent in uitspraken van VLD'ers die misschien niet conform zijn.

Minister Renaat Landuyt : Ik vind het fantastisch dat de heer Schuermans met ons regeerakkoord blijft schermen.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Op deze karikatuur komen we nog terug. Maakt u zich maar geen zorgen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Schuermans werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur. Op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Voorzitter

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een terugvordering van subsidies voor werken aan het vakantie- en congrescentrum Sparrenduin

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Dillen tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een terugvordering van subsidies voor werken aan het vakantie- en congrescentrum Sparrenduin.

Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer de minister, sociaal toerisme is één van uw bevoegdheidsaspecten. In het kader van deze bevoegdheid hebt u enige tijd geleden zelfs het idee gelanceerd om het recht op vakantie als een sociaal grondrecht in te bouwen. Of we zo ver moeten gaan, is een andere discussie en vormt niet het onderwerp van deze vraag. Wel vind ik dat in Vlaanderen iedereen de kans moet krijgen om te genieten van een welverdiende jaarlijkse vakantie, iets wat vandaag omwille van verschillende redenen helaas niet altijd het geval is.

Als het recht op vakantie de intentie van de overheid is, dan moet zij daar ook de nodige financiële middelen voor vrijmaken. Tegelijkertijd moet zij ook controleren of de aldus vrijgemaakte middelen wel goed worden besteed.

In dit verband verwijs ik naar een artikel dat enige tijd geleden in De Standaard is verschenen. Daaruit leid ik af dat u wel degelijk controle uitvoert en, waar nodig, durft op te treden. Ik hoop dat ik dit juist heb afgeleid en daarom ben ik zo vrij uit het betreffende artikel het volgende te citeren : 'In het kader van het sociaal toerisme heeft het ACV voor werken aan het vakantiecentrum Sparrenduin in De Haan in de periode 1984-1985 een subsidie van 80 miljoen frank gekregen vanwege Toerisme Vlaanderen. Deze subsidies waren gekoppeld aan de contractuele voorwaarde dat gedurende een periode van 30 jaar, die zou verstrijken in 2014, het

vakantiecentrum zou openstaan voor sociaal toerisme. Nu blijkt echter dat het ACV in gebreke blijft en het contract niet naleeft. Recent werd het vakantiecentrum verkocht aan een projectontwikkelaar die uiteraard niet de bedoeling heeft om aan sociaal toerisme te doen. Dat is ook niet de taak en de doelstelling van een projectontwikkelaar. Hij wilde dit vakantiecentrum met de grond gelijk maken en er mooie appartementen bouwen die als tweede verblijf zouden dienen voor mensen die het zich financieel kunnen permitteren een vakantie-woning aan zee te kopen.

Mijnheer de minister, u reageert terecht. Het contract is niet nageleefd en de contractueel bedongen periode van dertig jaar is nog lang niet verstreken. Uit de pers heb ik mogen afleiden dat u een vorde- ring instelt lastens het ACV voor terugbetaling van de som van 39 miljoen frank. Voor zover mij duidelijk is, en ik durf toegeven dat ik het hele dossier niet volledig ken, is dit wel een correcte houding van u. Die terugvordering lijkt volledig terecht en is een bewijs is van het beheren van de Vlaamse financiën als een goede huisvader.

Hierbij formuleer ik echter onmiddellijk de rand-bedenking dat ik hoop dat u voor iedereen in de toekomst in soortgelijke omstandigheden dezelfde houding zal aannemen, zelfs indien het projecten betreft van sociaal toerisme die worden beheerd door organisaties die politiek, ideologisch en filosofisch iets dichter bij uw overtuiging staan dan het dossier in kwestie. Dit is echter een persoonlijke bedenking.

Ik wil u de volgende vragen stellen. Klopt de be-richtgeving in verband met dit dossier ? Op welke juridische basis steunt u uw beslissing tot terugvor-dering ? Hierover had ik graag enige toelichting gekregen. U vordert een bedrag terug van 39 mil-joen frank. Hoe is dit samengesteld ? Volgens de berichtgeving blijkt dat u reeds een vraag tot terug-betaling aan het ACV heeft geformuleerd. Is dit reeds een officiële ingebrekestelling ? Zijn er reeds onderhandelingen geweest ? Wat is het eigenlijke standpunt van het ACV ? Zijn deze mensen bereid tot een regeling in der minne ? Zo niet, zult u dan ook daadwerkelijk stappen ondernemen en een ju-ridische procedure opstarten tot terugvordering ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, wat de algemene politiek betreft, streef ik er inderdaad naar om sociaal toerisme te vertalen in een zoektocht naar een systeem dat eerder de gebruiker benadert dan de organisaties. Alles is im-

Landuyt

mers nuttig geweest in het kader van zijn tijd. Ik denk dat we hierover wel een algemene consensus kunnen vinden.

Bij uw persoonlijke bedenking over de ideologische verhouding met het ACV of andere organisaties moet ik stellen dat we ideologisch zeer dicht staan bij de betreffende basisorganisatie. Dit is echter een ander debat.

Het is niet van ACV-Metaal dat we geld moeten terugvorderen, maar van een VZW die wellicht eigendom is van het ACV. De normale procedure voor subsidiëring vanuit Toerisme Vlaanderen wordt ook gekoppeld aan een akkoord en een overeenkomst. Zoals u zelf reeds stelde is dit gericht op een bepaalde periode. De logica van de overeenkomst is dat als die vroegtijdig stopgezet wordt, wat men al dan niet kan betreuren, dit gewoon verrekend wordt. Ik kan u melden dat er geen enkel discussiepunt bestaat tussen de organisatie en Toerisme Vlaanderen.

Toerisme Vlaanderen heeft uiteindelijk beslist over de mechanismen van terugvordering van zodra men kennis had van de stopzetting. Er wordt dan een logisch voorziene berekening gemaakt die ik u kan geven. Er was een schijf van 30 miljoen frank in 1984 voor 16 jaar exploitatie. Men doet gewoon de berekening voor 30 miljoen frank. Men vermenigvuldigt dit bedrag met 16, afgetrokken van 30. Het resultaat wordt op zijn beurt gedeeld door 30 en zo bekomt men 14 miljoen frank. Van de oorspronkelijke 30 miljoen frank die in 1984 werd toegekend moet dus 14 miljoen frank worden terugbetaald.

Inzake de 50 miljoen frank die in 1985 werd toegekend was er van de voorziene 30 jaar 15 jaar verlopen. De berekening is dan als volgt. De oorspronkelijke 50 miljoen frank wordt vermenigvuldigd met 15. Dit cijfer bekomen we door de effectieve periode van 15 jaar af te trekken van de voorziene periode van 30 jaar. Dit resultaat wordt gedeeld door 30 en zo bekomen we 25 miljoen frank. De som van 14 en 25 miljoen frank geeft dan die 39 miljoen frank van de totale 80 miljoen frank.

De terugbetaling zal gebeuren tegen september 2000. Dat is ongeveer de datum waarop de stopzetting effectief zal zijn. Wij verwachten hier zelfs geen enkele moeilijkheid. Mocht hierover ooit een moeilijkheid bestaan, dan hebben we als basis een privaatrechtelijke overeenkomst gekoppeld aan

die subsidie. Men kan hierover niet eens discussiëren.

Na het persbericht heb ik zelfs een telefoontje gekregen van de voorzitter van de betreffende centrale die een beetje gechoqueerd was. Ik begreep zijn reactie, want het artikel liet uitschijnen alsof ze niet tot betaling zouden overgaan. Nog eens heel duidelijk, hierover is tot op heden geen enkele discussie geweest.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Ik denk dat de minister gelijk heeft. Het is een toepassing van een algemene regel die ook geldt voor privé-initiatieven. Mijn bedenking is echter dat deze sociale vakantiecentra destijds werden gebouwd op vrij goedkope gronden waarvoor de overheid een bouwvergunning kreeg die privé-initiatieven normaal nooit zouden gekregen hebben. Nu verkopen ze die gronden voor honderden miljoenen aan derden als promotie. Hier wordt dus eigenlijk op spectaculaire wijze een meerwaarde gecreëerd die bij mij een aantal vragen doet rijzen.

De voorzitter : Ik had ook die bedenking willen maken. Privaatrechtelijk is een en ander correct. Waarom hebben deze mensen er geen enkele moeite mee om dit te betalen ? Is dat omdat ze er juridisch niet uit geraken of omdat ze een enorme meerwaarde maken op de verkoop ? In hun goedheid zullen ze daar dan 39 miljoen frank van afstaan.

Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : We kunnen alleen maar hopen dat men met de winst goede sociale zaken zal doen, conform hun doelstelling. Als men handelt volgens de ideologie die mij ook genegen is, dan moeten we erop vertrouwen dat men met het geld sociale doelstellingen zal realiseren.

Er is een bijkomend pijnlijk punt in dit dossier voor de gemeente De Haan. Er was eigenlijk een zwembad aan verbonden. Nu hebben we aan die kant van de kust een probleem omdat men daar geen akkoord kan vinden om dat zwembad op één of andere manier te redden. Er is dus een probleem voor de jeugd en de bezoekers van De Haan.

De maatschappij verliest daar een stukje aan die grondprijs. Er was een soort goodwillovereenkomst in het kader van het verwerven van die gronden. Dat zwembad stond op een soepele wijze ter be-

Landuyt

schikking van iedereen. Ik had begrepen en gehoopt dat hieromtrent nog gesprekken mogelijk waren. Misschien zijn er mensen aanwezig in de zaal die daar iets meer over weten.

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mijn vraag was inderdaad ingegeven door het feit dat de krantenberichten terzake niet echt zeer duidelijk waren. Ze lieten bijzonder veel twijfel open voor de goodwill van het ACV om effectief tot terugbetaling over te gaan.

Mijnheer de minister, u hebt daar duidelijkheid over gecreëerd waardoor ik tevreden ben. Ik moet alleen zeggen dat ik er niet zoveel vertrouwen in heb dat de ettelijke miljoenen winst die in dit dossier gemaakt zijn ook daadwerkelijk zullen worden geïnvesteerd in sociaal toerisme en alles wat ermee te maken heeft. Blijkbaar hebt u daar meer vertrouwen in, en ik hoop dat u zich daar niet in vergist. Het ACV heeft nu de plicht om dat te doen. Deze mensen kunnen die winsten perfect gebruiken voor totaal andere doelstellingen.

Minister Renaat Landuyt : Ik kan alleen maar hopen dat alles gebeurt conform de doelstelling van die organisatie. Ik hoop dus dat die mensen daar niet mee zullen rentenieren, maar dat ze dat voor sociale doelstellingen zullen aanwenden.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Ik heb de volgende bezorgdheid. Het proces van het afbouwen van het sociaal toerisme is al een tijdje aan de gang. Heel wat centra staan al te koop. Daarnaast worden er ook nog een aantal sociale toeristische centra bedreigd. Aan de kust is men al een aantal jaar bezig met het afbouwen van die hele structuur van sociaalvakantieverblijven.

Mevrouw Dillen, u spreekt over een specifiek dossier, maar het gaat echter over een veel ruimer probleem. Die afbouw gebeurt waarschijnlijk vooral om meerwaarderedenen. Misschien is dat een doelgerichte politiek of misschien is het publiek gewoon niet langer geïnteresseerd in sociaal toerisme. We moeten die evolutie hoe dan ook in het oog houden. Laten we dit zomaar gebeuren of moeten we over dat probleem overleg plegen met de sociale organisaties, meer bepaald de vakbonden en de ziekenfondsen ? Gaat men al dan niet proberen

een aantal zaken te behouden ? Het debat daarover moet dringend worden gevoerd, ook in het parlement.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : De aanzet van dit debat zit al in de beleidsnota Toerisme. Iedereen voelt aan, ook in de sector zelf, dat het oorspronkelijke doel niet meer wordt bereikt. We moeten nu andere doelgroepen aantrekken. We zoeken naar methodes om meer initiatieven te nemen voor de gebruiker zelf. In Straatsburg is er momenteel een congres van drie dagen bezig over dat onderwerp. Dat gebeurt onder de benaming 'sociale vakantiecheque', maar die vlag dekt zeker niet de volledige lading. Men zoekt dus volop naar andere wegen om dat ideaal van toerisme voor iedereen te bereiken.

Een Limburgs ziekenfonds is onlangs ook nog begonnen met initiatieven. Er zijn dus wel degelijk nog organisaties, die zich op ideologisch vlak in mijn nabijheid bevinden, die initiatieven nemen inzake sociaal toerisme aan de kust.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een regionale ondersteuning voor logiesverstrekkende bedrijven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Schuermans tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een regionale ondersteuning voor logiesverstrekkende bedrijven.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, met deze vraag om uitleg wil ik aandacht vragen voor de toeristische sector. Dit is ook een belangrijke economische factor in Vlaanderen, met veel directe en indirecte tewerkstelling. In het verleden hebben zowel de sector zelf als de Vlaamse overheid heel wat inspanningen geleverd om dat toeristische product ook in de vorm van logiesverstrekking of hotelaccommodatie op een degelijk peil te brengen en te houden.

Schuermans

Er zijn decretale initiatieven geweest. Zo is er een decreet uit 1984 houdende het statuut van logiesverstrekkende bedrijven. Daaraan is ook een reeks uitvoeringsbesluiten verbonden. Er is onder meer een subsidiesysteem, daterend uit 1988, dat tot 1998 heeft gefunctioneerd. Aangezien het zo lang heeft gefunctioneerd, moet het dus wel een goed instrument geweest zijn. Op basis van dat systeem heeft men vooral inzake de uitbreiding van de uitrusting voor brandveiligheid van logiesverstrekkende bedrijven grote inspanningen geleverd. Dat geldt zowel voor de sector zelf als voor de overheid.

In 1998 werd een evaluatie uitgevoerd. Zonder de decretale basis weg te werken, heeft men de uitvoering van dat besluit stopgezet. Er drong zich inderdaad wel een evaluatie op omdat heel wat doelstellingen al waren bereikt.

Ik wil nu echter verwijzen naar het meest recente jaarverslag van Toerisme Vlaanderen, namelijk het jaarverslag voor het jaar 1998. Daarin lezen we on dubbelzinnig dat het kwaliteitsbesef van de toerist en van de zakenman of zakenvrouw op het vlak van de eisen die men stelt aan hotelaccommodatie, sterk groeit. De sector ervaart dit ook, en past zich daaraan aan. Zo heeft men bijvoorbeeld in Benelux-verband beslist om de classificatienormen, die de sector zelf bepaalt, op te trekken. Iemand die vandaag drie sterren heeft, zal die dus niet noodzakelijk morgen nog hebben. Als men het product in internationaal verband competitief wil houden, moeten de normen en de eisen immers voortdurend worden verhoogd.

Dit is zeer kapitaalintensief, vooral omdat men terecht ook aandacht heeft voor een aantal nieuwe normen. Ik denk aan de toegankelijkheid van de accommodatie of aan de kindvriendelijkheid. Ik vraag me af of we niet moeten overwegen om daar op een of andere manier toch aan mee te werken. Misschien moeten we teruggrijpen naar dat vroegere decreet en die vroegere besluiten. Een andere mogelijkheid is om via expansiesteun te werken. Hoe dan ook meen ik dat de vroegere basis, waarop het besluit van 1988 is gebaseerd, een goed uitgangspunt is om als overheid opnieuw een bijdrage te leveren tot het blijvend competitief maken van deze accommodaties.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zou in alle rust kunnen zeggen dat de

vroegere regering die subsidie heeft afgeschaft. Ik zal dit echter nader toelichten.

Vroeger was er het decreet op de logiesverstrekkende bedrijven. De overheid uitte toen haar zorg over de kwaliteit van de hotels. Men wou daar een beetje structuur in brengen. Men achtte het toen – terecht – nodig om daar via een uitvoeringsbesluit premies aan te verbinden. Er was toen echt wel een grote beweging naar kwaliteitsverbetering of zelfs naar minimumkwaliteit. Het ging immers over brandveiligheid.

Het valt een beetje te vergelijken met wat we nu aan het doen zijn met betrekking tot de campings.

Men had toen voorzien in een premiestelsel, en na enige tijd liet de regering een audit uitvoeren door Ernst & Young. De conclusie daarvan was dat Toerisme Vlaanderen met dit stelsel de doelstellingen van het decreet had bereikt. Ik leg de nadruk op 'had', omdat de omschakeling daarmee bereikt en dus achter de rug was. Het had dus geen enkele zin meer dat premiestelsel nog langer te handhaven. Wel zijn in onze begroting nog wat middelen opgenomen om de tot januari 1998 ingediende dossiers nog te kunnen honoreren.

Wat de classificatienormen betreft, waarover reeds in 1996 een beslissing genomen was die door de federale ministers werd bekrachtigd vermits ze op een internationale overeenkomst betrekking hebben met omzetting naar gemeenschap en gewest, moet men zich hoeden voor overdrijving. Grote investeringen zijn daar immers strikt genomen niet aan verbonden. Voor de overgang van twee naar drie sterren worden alleen enkele bijkomende sanitaire voorzieningen en de installatie van een lift vereist. Het betreft hier wel kwaliteitsnormen waarvoor van de klant een financiële return kan worden gevraagd. Nu reeds worden kamers met sanitair duurder verhuurd dan kamers zonder. Comfort mag worden doorgerekend.

In het algemeen belang moeten we er wel op blijven toezien dat de kwaliteit van onze hotels goed blijft. Op dit ogenblik gaat mijn aandacht vooral uit naar de toegankelijkheid van de hotels voor mindervaliden en kinderen. Ik ben bereid daar financiële middelen voor uit te trekken, maar u moet er wel begrip voor hebben dat mijn budget heel beperkt is.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Het is belangrijk dat we het bereikte niveau kunnen handhaven, iets waar

Laverge

de minister ook van overtuigd is. Ik betreur dan ook de beslissing van de vorige regering om de steunmaatregelen aan de hotelsector af te bouwen, ook rekening houdend met het feit dat de horeca-sector niet kan genieten van de expansiesteun.

Mijnheer de minister, als u het nut niet langer inziet van ondersteunende maatregelen, zou ik u toch willen vragen met de minister van Economie na te gaan of de expansiesteun toch kan worden toegekend aan hotels en logiesverstrekkende bedrijven om de bereikte kwaliteit te handhaven. Als u zegt dat het niet binnen uw budget kan gebeuren, dan zou het toch moeten worden aanvaard in de expansiesteun. Vandaag is dat echter volledig uitgesloten.

Dat is een gevolg van een beslissing van de vorige regering. Misschien was dat terecht, met de bedoeling dat er geen dubbele financiering zou gebeuren. Nu zitten ze echter volledig zonder financiële steun. Als er verbeteringsinvesteringen nodig zijn, kunnen ze op geen enkel systeem een beroep doen. Daar moet men aandacht aan besteden.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Het vroegere subsidie-systeem heeft tien jaar gefunctioneerd, weliswaar met enkele aanpassingen. Dat is dus een goed voorbeeld van een continu beleid. De evaluatie die werd gemaakt, was natuurlijk wel terecht. Ik sta dus niet echt negatief tegenover de vroegere beslissing, te meer omdat men toen heeft overwogen om op het vlak van de expansiesteunwetgeving een aanpassing uit te voeren. Nu zitten we uiteraard met een andere context. We zullen moeten bekijken wat de nieuwe intenties zijn. De minister vindt net als ikzelf dat toegankelijkheid en kindvriendelijkheid als elementen voor subsidiëring in aanmerking moeten komen.

We moeten wel oppassen dat we geen misverstanden laten ontstaan. De vraag is niet zozeer of er een ondersteuning moet zijn als men naar hogere normeringen wil gaan. Het behoud van de huidige classificatie zal nieuwe inspanningen vragen. De internationale normen worden immers herijkt. Daarom zijn er inspanningen nodig om op hetzelfde niveau te blijven. Dan kan men inderdaad de vraag stellen of het uit toeristisch en economisch oogpunt niet zinvol is om daar iets voor te doen. Men mag dit dus niet opvatten alsof degenen die een meeropbrengst zullen hebben door een hogere ranking,

door de overheid zullen worden gesubsidieerd. Dat is de grond van de vraag niet.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Die inspanningen zijn duidelijk aanwijsbaar. Het gaat bijvoorbeeld over het installeren van een lift. Dat is inderdaad nodig om het niveau dat men heeft, te behouden. Daarnaast zijn ook bijkomende sanitaire voorzieningen nodig. Eigenlijk is het uitgangspunt dat men het niveau wil behouden, ook verkeerd. In de internationale context had men het vereiste niveau eigenlijk nog niet. Op basis van die internationale vergelijking waren er dus herschikkingen nodig.

De prioriteiten van het beleid zijn gericht op toegankelijkheid. Hier zullen de markt en het rendement van de investeringen een rol spelen. Ik ben niet ongevoelig voor de opmerking dat we moeten nagaan wat we kunnen doen voor de sector zelf. De structuur van de sector is soms nogal zwak. Er zijn in bepaalde streken veel kleine hotels. Men probeert daar echt om met het familiaal kapitaal het maximum te doen. Daar ben ik zeker niet blind voor.

We moeten werken aan een degelijk onderbouwd toeristisch beleid. De regering zal zeker oog hebben voor de defecten en voor het nut van bepaalde steunmaatregelen. In de afgelopen jaren hadden we nooit echt een goed zicht op de toeristische industrie. In Vlaanderen is dat een belangrijke sector, maar men heeft dat nooit op die manier bekeken. In de toekomst zullen we misschien sterkere argumenten hebben om de redenering van de heer Laverge te volgen.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Dit is inderdaad een belangrijke economische sector. We kunnen hier dus zeker een interessante discussie over voeren, maar dan zou ik graag hebben dat die discussie in het algemene kader wordt gevoerd, zoals dat ook gebeurt voor de andere economische sectoren. Voor de ontwikkeling van de toeristische sector en voor de rol die de overheid daarbij kan spelen, zijn vooral de omgevingsfactoren van doorslaggevend belang. De overheid moet vooral daar aandacht aan besteden. Dat ontbreekt vandaag. Men moet dit dus niet beschouwen als een beleid dat opnieuw het opentrekken is van een rechtstreekse vorm van subsidiëring. De toeristische sector in Vlaanderen heeft er belang bij dat de omgevingsfactoren worden verbeterd. Daarvoor moeten financiële inspan-

Voorhamme

ningen gebeuren. Voor een aantal zaken is het trouwens ook steeds moeilijker om uit te maken wat de taak van de overheid en wat de taak van de ondernemer zelf is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.18 uur.*
